

Republika e Kosovës
Republika Kosovo-Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština - Assembly

LEGISLATURA VI

Jesenja sesija

Komisija za poljoprivredu, šumarstvo, ruralni razvoj, sredinu i prostorno planiranje

Sednica br. **28**

Priština, dana 9.10.2018 g., 13:00 h

Zgrada Skupštine, sala N-302

Z A P I S N I K

Sastanku prisustvovali : Muharrem Nitaj, Besa Gaxherri, Andin Hoti, Ganimete Musliu, Salih Salihu, Salih Zyba.

Odsutni : Etem Arifi, Lutfi Zharku, Srđan Mitrović, Liburn Aliu, Danush Ademi.

Staf podrške Komisije : Bajram Badivuku, Ylber Sherifi.

Sastanak predsedavao, **Muharrem Nitaj**, Predsednik Komisije.

Dnevni red :

1. Usvajanje dnevnog reda ;
2. Usvajanje zapisnika od dana 2.10.2018 g.;
3. Izveštaj AHV za semena i đubrivo na Kosovu ;
4. Razno.

1. Usvajanje dnevnog reda

Dnevni red je usvojen.

2. Usvajanje zapisnika od dana 2.10.2018 g.

Predsednik Komisije je konstatovao da će se glasati drugi put za zapisnik kada će biti kvoruma, sa dopunom **g. Zyba** u poslednjoj tački o jesenjem planu komisije : **da se poseti centar za homologizaciju i tehničku kontrolu automobila-ĆAK** .

3. Izveštaj AHV za semena i đubrivo na Kosovu i AUV

Predsednik je konstatovao aktivno učešće članova LDK u vezi ove tačke, zato je pozvao zvaničnike AHV da izveštavaju komisiju g. **Ismet Fejzullahu** i **Ibrahim Hoxha** i upoznao komisiju da u ovom sastanku prisustvuju dva predstavnika od odbora fermera u vezi semena, to će biti ujedno i priprema za okrugli sto koja će se organizirati od strane ove komisije. G. Fejzullahu je potencirao da uvoz semena na Kosovu se vrši na osnovu zakona br.2003/5 o semenima, i zakona o artificialnom đubrivo br. 2003/10, koja određuju procenu semena i

đubriva koja se upotrebljavaju na Kosovu, kontrolu uvoza, proizvodnju, pakovanje, etiketiranje, transport, deponiranje, stavljanje istih u tržište kao i određivanje kriterije za registrovanje u “Nacionalnu Listu semena i đubriva”.

Na osnovu spomenutih zakona draftirani su i administrativna uputstva koja određuju odgovornosti i zadatke koja će se preduzimati u vezi tržišta na Kosovu gde će se uvoziti sadnice i đubrivo koji ispunjavaju međunarodne standarde kvaliteta.

AHV uz pomoć fitosanitarnih inspektora tokom uvoza je intenzivirala kontrole operativnih biznisa koji uvoze seme i đubrivo za poljoprivredu, osigurajući da uvezeno seme i đubrivo treba da ispune kriterije kvaliteta.

Svi operatori koji realizuju uvoz semena i đubriva, prethodno trebaju da se snabdevaju sa licencom za uvoz u Republiku Kosova, za šta je predviđen postupak verifikacije dali ispunjavaju predviđene zahteve za licenciranje po zakonima na snazi.

Licencirani operatori se potom registrišu u registar uvoznika semena i đubriva, koji se menadira od strane ministarstva poljoprivrede i koja je odgovorna za izdavanje licenca za uvoz.

Na osnovu podataka ministarstva, operatori za sadnice i đubrivo na Kosovu su :

AlfaTrade SHPK Skenderaj, Eurocoop DPT, Vitina Agromarket KSDOO Craqanice ,Agrounion SHPK Sllatine BIetaNPT Suvareka, ThermoSHPK Podujevo, Agronorni SHPK Orahovac, Fitofarma NTP Uroševac, Agroflorencia SHPK Klina, Ideal Group SHPK Peć, Progres DPT Priluzje.

Sve sadnice i đubriva koja se uvoze na Kosovu, su na “Nacionalnoj listi sadnica i đubriva” usvojene od strane ministarstva poljoprivrede i koja su objavljena u WEB-u ministarstva.

Tokom perioda Januar - Oktobar 2018 (02.10.2018), količina uvozne pšenice za seme je 2,549 tona, dok količina uvoznog đubriva je 40,150 tona.

Besa Gaxherri je istakla da je izveštaj dosta kratak i zato ima mesta za primedbe, sami zvaničnici su priznali da ima više podataka nego što je naneto u izveštaju, zato je pitala da li su sve kompanije u nadgledanju od strane AHV jer očigledno je da nemamo kvalitetno seme i đubrivo, farmeri se svake godine više oštećuju i ako to ne zaslužuju, koliko kompania ilegalno deluju, kakav je kvalitet tih proizvoda, dali ima inspekcije, kakve su mere preduzete u praksi, podaci iz granice šta ukazuju itd. **G. Fejzullahu** je odgovorio da svaka kompanija na granici treba imati : zahtev, sertifikat, diplomu, zapisnik f-inspektora, uplata za dve godine kao i druge detalje, i nijedan kontigent ne može ući bez licence i kontrole f. Inspektora, dok za đubrivo je dovoljno srednja poljoprivredna škola ali je treba imati. Ako ima sumnje, produkt će se blokirati dok se vrši analiza u IPK, nakon čega se uništava ako se potvrde sumnje u prisutnosti inspektora, ove godine se desilo dva puta uništenje sumnjivog proizvoda, uvozeno je 2000 kg seme pšenice i 3000 kg seme krompira.

Ibrahim Hoxha je dodao da od prvog januara do sada su preuzeta 158 uzoraka u granici, koja su pokazala regularnost, jer bez negativnih rezultata ne može se konstatovati suprotno (takođe 48 uzoraka su bila regularna u zadnja 3 meseca).

U nastavku su vođeni razgovori o regularnosti kontrola jer AHV ukazuje na pozitivnost uzoraka dok farmeri tvrde suprotno, kojom prilikom zvaničnici AHV su potencirali da kontrole treba vršiti profesionalni zvaničnici kao što su inspektori, dok farmer treba da se zna gde je uzeo uzorak, takođe postoji i nacionalna lista.

Salih Salihu, se nadovezao rekavši da jedan rendiment zavisi od toga kakav je kvalitet sadnice i đubriva, potencirao je jedan slučaj đubriva iz Grčke lošeg kvaliteta i zahtevao od AHV povećanje kontrole sada kada je vreme setve sa potrebnim analizama. **Predsednik** se složio sa g. Salihu jer neko skriva istinu, naime, očigledno ima sadnica sa sumnjivom kvalitetom.

Salih Zyba takođe je izneo mišljenje da izveštaj nije potpun, jer kao prvo se konstatuje “ima i mnogih drugi” što znači da se ne zna šta je to, koliko i kako.

Postavljao je pitanja : dali se zabranjuju uvozi dok se šalju rezultati ?

Da li AHV ima dovoljno fitosanitarnih inspektora ?

Dali su preduzete mere za biznese npr dali su im oduzete licence ?

Kakva je saradnja između AHV, MP, Opštinskih inspektora i sa Fakultetom poljoprivrede ?

Dali su saglasni AHV i farmeri oko kvaliteta sadnica ?

Ganimete Musliu je pitala dali je bilo pokušaja ilegalnog ulazka sadnica ?, Ko proizvodi 10.000 tona sadnica na Kosovu (slučaj spomenjen od strane Salih Salihu), Dali su fermeri Kosova u opasnosti od nekvalitetnog semena i đubriva, osim kontrole u granici dali se kontrolišu i lokali.

Ismet Fejzullahu je odgovorio da svakako se slažu obostrani zabrinutosti AHV i farmera ali ima nešto što farmeri ne otkrivaju a to je da oni upotrebljavaju za seme svoju pšenicu, zatim to stvara lanac davajući jedno drugome, na drugoj strani nadležnosti inspektora su vezani samo za etiketu i to da na Kosovu se ne proizvodi naš varietet. U vezi pitanja zabrane, rekao je da se to obavezno radi sve dok se ne vraća analiza iz Peći i licenca se ne produžava ako je rezultat negativan.

Za **g. Zyba** zabrinjavajuće je to da poljoprivrednici upotrebljavaju svoju pšenicu za seme.

g. Fejzullahu je ponovio da su dosadašnji rezultati ukazali da nije bilo sumnjivih slučajeva, i to da jedan poljoprivrednik nije nadležan da radi posao profesionaca, uzorak treba da ide u analizu preko inspektora a ne preko poljoprivrednika.

g. Hoxha i g. Fejzullahu iz **AHV**, su bili jednoglasni da do sada uzorci nisu bili sumnjivi. Na pitanje da li AHV ima dovoljno inspektora su odgovorili da nisu dovoljni i da očekuju da se to reguliše zakonskim putem i prelaskom opštinskih inspektora u AHV. U vezi krijumčarenja semena nisu imali odgovora.

Salih Salihu, je spomenuo činjenicu da ako ima dobro seme i đubrivo to bi se videlo preko rezultata, i nabrojao još neke problematične slučajeve, on je tvrdio da AHV je važniji nego AKI ali ne ispunjava obaveze koje ima sa zakonom.

Salih Zyba, je konstatovao da su zvaničnici danas dobro odgovorili za šta se zahvalio ali stanje je veoma loša, zato je zatražio veći angažman komisije da ukoliko ima žalbe poljoprivrednika da monitoriše dotični zakon posetama u AHV i tamo gde je potrebno.

Besa Gaxherri, ponovo je potencirala da su očigledni dokazi da ima lošeg semena, zato je zatražila dopunu izveštaja : koliko inspekcija je izvršeno, koji su te kompanije, koliko sumnjivih slučajeva postoje i šta je preduzeto ?

Predsednik Muharrem Nitaj, je u ime članova komisije zahvalio, zatražio dopunu izveštaja izražavajući nezadovoljstvo sa momentalnim stanjem podsetivši da poslanici imaju pravo zatražiti odgovornost za to.

Ismet Fejzullahu, takođe je zahvalio potencirajući da AHV je spremna da odgovara za svaku sumnju koja se prijavljuje od ove komisije, obećao je da će se izveštaj ubrzo dopuniti ali je napomenuo da AHV deluje samo sa 12 inspektora na Kosovu i da očekuju poboljšanje stanja sa novim zakonom za obavezne dopune koje očekuje AHV.

4. Razno

Predsednik je za ovu tačku konstatovao da treba okončati jer nema kvoruma, međutim **Ganimete Musliu** je zatražila da se na idućim sastancima ne ponove zahtevi članova LDK za neglasanje u komisiji jer neki članovi LDK u drugim komisijama to rade, ali **Besa Gaxherri** je reagovala da prisustvo članova komisije je uređena zaključcima Ustavnog Suda gde članovi isto kao u plenarnim sednicama mogu učestvovati bez glasanja, jer komisija predstavlja jedno telo skupštine. Inicijativom **Salih Salihu** predsednik će pozvati ministra poljoprivrede u sredu gde mogu učestvovati svaki član komisije u vezi aktualnih tema, naročito u vezi efikasne kontrole semena i đubriva.

Sastanak završen u 14,30 h.

Pripremili :
Staf podrške komisije

Predsednik Komisije,
Muharrem Nitaj